

MŪSŲ LIETUVA

NR. 4 (2189) SEMANÁRIO 1991 VASARIS-FEVEREIRO 20 D-Cr.50,00Rua Juventus,28 - Pque da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel.273-0338

TAIP SOVIETAI UŽĖMĖ TELEVIZIJĄ VILNIUJE

Karinis dalinys šaudė Lietuvoje beginklius žmones, o Maskvos, Leningrado ir kitų miestų gyventojai demonstravo reikalavdami Gorbačiovo pasitraukimo.

Šūviai į duris

Kai sausio 13 d. sovietų parašiutininkai puolė televizijos pastatą Vilniuje, grupė patalpose užsirakinusių žurnalistų pranešinėjo apie puolimą. Kareiviai, negalėdami įsiveržti pro duris, šaudė iš automatų. Žurnalistai buvo priversti pasiduoti. Vėliau paleisti, bet tose kautynėse žuvo 14 žmonių ir daugiau kaip 230 buvo sužeista. Paleistųjų tarpe Algirdas Kaušpėdas, 37 m. amžiaus, ir jo bendradarbiai tęsė savo pranešimus iš Kauno ir turėjo pasikalbėjimus apie padėtį Lietuvoje.

Iškilo klausimas, kieno įsakymu buvo įvykdytas žiaurus puolimas. Ministrų pirmininko Gedimino Vagnoriaus nuomone, stalinistai armijoje ir komunistų partija norėjo parodyti kruviną pavyzdį nepriklausomybės siekiančioms respublikoms.

Kiek verta taikos premija?

Kokie motyvai bebūtų, sovietų kariuomenė greitai pasiekė savo tikslą – uždarė nepriklausomą ir prieškomunistinę televizijos ir radijo stotį. Per nepilną pusvalandį sovietai užėmė stotį ir per tą laiką lietuviai persimetė į Kauną, iš kur pradėjo informuoti gyventojus apie padėtį. Paskutinėmis minutėmis Vilniaus studijoje darbuotoja Eglė Bučelytė kone panikoje klausė, ką turinti dabar daryti. A. Kaušpėdas atsakė: reikia kreiptis į žmones ir prašyti, kad ramiai laikytųsi. Tada ji dar spėjo pranešti Lietuvos gyventojams, kad "kareiviai su automatais puola mūsų pastatą". Tada A. Kaušpėdas perjungė į kalbėtą SOS juostelę: Lietuvos televizijos pirmininkas Laimonas Tapinas kreipėsi, sakydamas "tegu visas pasaulis sužino, kiek yra verta Nobelio taikos premija Gorbačioviui".

Milžiniškos demonstracijos

Šimtai tūkstančių žmonių žygiavo sausio 20 d. Maskvoje, protestuodami prieš lietuvių nužudymą, ir reikalavo Gorbačiovo atsistatydinimo. "Visos respublikos turi būti nepriklausomos", – kalbėjo inžinierius Valentinas Jastrubineckis, stovėdamas šalia policijos užtv

KUN. PRANAS GAVĖNAS su seserėnu kun. Vladu Bobinu meldžiasi prie Aušros Vartų, už mus ir Tėvynę Lietuvą. Kelionės aprašymas į Lietuvą yra 5–6 puslapyje

ry – "Aš manau, kad tai galima pasiekti taikiu būdu, bet tik ne Gorbačioviui vadovaujant".

Leningrade žygiavo apie 40.000 žmonių minia, nešdama plakatus su užrašais: "Lietuva, mes su jumis". "Šiandien Lietuva, rytoj Rusija".

Baltijos kraštų ir Rusijos vėliavos plėvėsavo tarp demonstrantų. Buvo matyti tūkstančiai transparantų ir plakatų. "Gorbačiovai, kas būtų, jei tavo duktė būtų buvusi po tanku?". "Demokrati- ja tegali būti gyva, jeigu yra kas ją gina", – kalbėjo miniai atstovas iš Lietuvos, – "Jei niekas dėl jos nemiršta, tada ji miršta". Minia šaukė: "Korike, lauk iš Kremliaus. Šalin komunistų partija".

Jėgos teisė

A. Kaušpėdas atrado prezidentą Vyautą Landsbergį, sėdintį savo kabinete šalia Lietuvos vėliavos. Kreipimesi į lietuvius ramiai laikytis tarp kitko pasakė, kad armija "čia neturi jokios kitos teisės, šskyrus jėgos naudojimą, bet jėgės teisė

negali ilgai tęstis".

Kaune sirenomis ir šventovių varpais buvo kviečiami gyventojai ginti televizijos ir radijo pastatą. Galvota, kad sekantis sovietų puolimas, bus nukreiptas į jį. Viršininkas Vidas Mačiulis naktį šoko iš lovos ir nuskubėjo į darbą, kur jau apie 3 val. ryto rado Modestą Patašių ir Raimondą Ylą, kalbančius telefonu su Vilniumi, iš kur buvo perduodamos žinios.

Korespondentai ir filmuotojai iš Vilniaus tuoj pat pradėjo dirbti Kaune, perduodami žinias, platesnes apžvalgas ir gedulo muziką 18-20 valandų per dieną.

LIUDININKŲ PAREIŠKIMAI

Valstybės prokuroras pateikė liudininkų pareiškimus apie tris tragiškai žuvusius asmenis:

Loretą Asanavičiūtę, gimusią 1967 m. Algimantą Kavaliuką, gimusį 1939 m. Rolandą Jankauską, gimusį 1969 m.

L. ASANAVIČIŪTĖ sunkiai sužeista mirė Raudonojo kryžiaus ligoninėje. Mir-

SEMANARIO

MŪSŲ LIETUVA

JORNAL CULTURAL "NOSSA LITUÂNIA"

Rua Juventus, 28 – Parque da Moóca
03124 SÃO PAULO. – SP. – BRASIL
Diretor Resp. VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial – Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoj: Cr\$. 2.000,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS: Cr\$. 10.000,00
Užuojautos, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: Cr\$. 100,00.
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija tvarko savo nuožiūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Atskiro numerio kaina: Cr\$. 50,00.
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
I tolimus kraštus: 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cr\$. 5.000,00.

ties priežastis – sutriuškinimas. Žmonės rankomis mosikavo tankui trauktis atgal". "Mes stovėjome taip keletą minučių, kol išgirdome motoro ūžimą, ir tada tankas maždaug vieną metrą pasitraukė atgal. Du vyrai ir aš tada paėmėme moterį ir ją nunešėm į šalį"...

ALGIMANTAS-PETRAS KAVALIUKAS buvo suspaustas tarp tanko ir smėlio barstymo mašinos. Mirė čia pat. "Mašina stovėjo gatvėje. Tankas artėjo prie jos. Kiti du vyrai ir aš alikėme uždėję rankas ant tanko ir jo stumiami ėjome atbuli. Aš ėjau iki kol pamačiau, kad tankas mus gali prispausti prie smėlio barstymo mašinos. Tai pamatęs aš ir dar vienas vyras pasitraukėme į šalį. Bet du vyrai buvę vidury liko tenai. Vienas iš jų šoko ant tanko priekio, o kitas buvo prispaustas prie mašinos. Po to tankas sustojo. Prispaustasis buvo dar gyvas (...) Tankas mašinos nenustūmė, bet užvažiavo ant jos. Vyras buvo dar tarp tanko ir mašinos (...) Po to, kai tankas pasitraukė, vyras gulėjo nebegyvas", – liudija R. A. Juška.

ROLANDAS JANKAUSKAS mirė sulaužyta galva ir šonkauliais bei suspaustais krūtinės organais. Apie jo mirtį liudija Gražina Veikutytė: "Kareiviai prie bokšto apsisukę pradėjo mus stumti atgal. Nenorėdami eiti, kur sprogimai buvo girdėti, Jankauskas ir aš pažengėme apie tris metrus į priekį. Tada mes išgirdome sprogimą ir kritome ant žemės. Mano plaukai pradėjo degti, bet užgesinau juos rankomis. Pasikėlusį nuo žemės, bėgau į priekį. Ten tankas ar šarvuotas automobilis stovėjo mano kairėj pusėj. Galėjau ranka peliesti jo patranką. Bėgdama vis pirmyn, staiga atsikusau ir pamačiau Rolandą Jankauską dar vis gulintį ant žemės..."

Liudininkas Vincas Šilingas pasakoja: "Tankai išlaužė tvorą ir riedėjo bokšto link. Žmonės bėgiojo į

visas puses. Bėgau į tą pusę, kur stovėjo tankas 2-3 metrus atstu nuo manęs. Pribėgęs išgridau klykiančią mergaitę. Nežinojau kas – vyras ar moteris – buvo tanko pervažiauta (...) Mes pradėjome nešti sutriuškintą mergaitę. Tuo pačiu metu tasai tankas pradėjo šaudyti (...) Vyras kruvina galva gulėjo ant neštuvų, greitosios pagalbos automobilyje sėdėjo sukruvintais veidais moteris (...) Aš kalbėjau su mergaite, ir ji pasakė man savo pavardę – Loreta Asanavičiūtė – ir davė savo namų telefono numerį. Ji labai sunkiai alsavo"...

Liudininkė Loreta Tručilauskaitė, gimusi 1966 m.: "Loreta Asanavičiūtė ir aš nuėjome prie bokšto, bet ten pasimetėm, nes buvo panika, žmonės šaukė, tankai šaudė, automatai tratėjo. Kažkas iš minios pradėjo šaukti, kad reikia trauktis (...) Aš traukiausi su visais, bet paslydusi nugriuvau. Keli kiti krito ant manęs. Gulėdama ant žemės, staiga pamačiau virš savęs tanko patranką ir pajutau ant kojos

didelį svorį ir baisų skausmą. Neprarusi sąmonės dar suspėjau vieną koją ištraukti iš po tankų vikšrų"...

Liudija Vilniaus universiteto profesorius Vaclovas Kriščiūnas: "Tankas išlaužė tvorą ir, pavažiavęs apie 10 metrų, pradėjo šaudyti į minią (...) Šaudė tuščiais šoviniais, bet nuo garso byrėjo langai, ir žmonės negalėjo greitai pasitraukti nuo atriedančio tanko (...) Apakino mus prožektoriai, parašutinkai pasirodė nežinia iš kur. Aš perbėgau taką, kur judėjo tankas ir atsidūriau kairėje jo pusėje. Maždaug už 15 metrų mačiau gulintį ant žemės žmogų. Žmonės jį nunešė. Kai pasisukau atgal į tanką, kuris stovėjo už 3-5 metrų nuo manęs, pamačiau po tanko vikšrais gulintias tris moteris. Tankas buvo pervažiavęs jų kojas ir ten stovėjo"...

KOPENHAGOJE ATIDARYTAS PABALTIJO INFORMACIJOS BIURAS

1990 m. gruodžio 20 d. Kopenhagoje buvo atidarytas Pabaltijo informacijos biuras. Atidaryme dalyvavo Lietuvos, Latvijos ir Estijos bei Šiaurės Tarybos - - Danijos, Islandijos, Norvegijos, Suomijos ir Švedijos - - užsienio reikalų ministrai. Danijos Užsienio reikalų ministras Uffe Ellemann-Jensen savo kalboje pareiškė, kad Danijos vyriausybės politika Pabaltijo respublikų atžvilgiu buvusi "aiški ir nuosekli". Informacijos biurio atidarymas esąs tos politikos dalis.

(ELTA)

Australijos dienraštis, išėmantis Adelaidėje, "The Australian" daug rašo apie sovietų niokojamą Lietuvą. Ši karikatūra buvo išspausdinta 1991 m. sausio 15 d. laidoje

CIRURGIOES DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas
Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 1º and.
V. Prudente - Fone: 273-6696

FABRICA DE GUARDA-CHUVAS

Guarga-chuvas de todos os tipos para homens, senhoras e crianças
Mini-sombrinhas tipo Italiano e Alemão
Vicente Vitor Banys Ltda.
Rua Coelho Barrados, 104 - V. Prudente
Fone: 274-0677, Res: 274-1886

PARDUODAME

AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS

VĒLIAVĒLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJŲ

AMŽINO IŠALO ŽEMĖJE

Antanina Garmutė

EŠELONAI

*Savo broliams ir sesėms –
Sibiro tremtiniams skiria*

Autorė

*Vaikai – labiausiai privilegijuota
klasė mūsų visuomenėje.*

V.I. Leninas

– 5 –

Mokykla druskos kasykloje

Gerai norais kiekvienas pragaras grįstas. Valstybės saugumo komendantas tremtinių reikalams pavarde Movčanas (jį papraatai vadinome Molčanu) stovėjo barako tarpduryje ir plyšojo:

– Aš už jus visus atsakau. Gana volioteis: marš į darbus.

– Pasveikę žmonės jau dirba. Visi vyrai ir visos moterys – paaiskinome.

– O vaikai? – nerimo komendantas.

– Betgi jiems mokyklą lankyti reikia – prieštaravo senesni žmonės.

– Ka? Mokyklą? Kokią mokyklą? – sustūgo Movčanas. Jam trūko tik bizūno. – Jie čia dirbt atvežti – tesė nepatenkintas toliau. – JUMS ir daugybės lentelės nereikės. Tuoj užmiršit. Zarubite sebe na nosu: solizavod – vaša škola.

Nosies mes neisikirtome, bet atsimint – atsiminėme:

ZAKON – TAIGA, MEDVEDI – SUDIA.

Pirmiausiai darbą davė į namus. Per dieną kiekvienas vaikas turėjo sukirti ir suklijuoti po penkis šimtus maišelių druskai. Nespėdavom – suklijuodavom vos po du šimtus. Tuomet visi, kas tik galėjo pakelti kastuvą, buvo išvaryti kasti druskos.

Gamykla, caro užsakymu Amerikos kapitalistų pastatyta Angaros saloje, visais laikais naudojo katorgininkų darbą. Dabar čia sūru prakaita, tikraja to žodžio prasme, liejo beveik vieni lietuviai.

Mes, vaikų brigada, dirbome druskos virimo ceche. Druskos gavybos technologija, dabartinėmis akimis žiūrint, čia buvo tokia pat atsilikusi ir primityvi kaip ir praeitą šimtmetį. Žemės gelmėse plytėjo didžiuliai akmens druskos klodai. Giluminiais gręžiniais į juos leido Angaros vandenį. Gautą sūrymą kėlė į viršų – į didžiulius – 10 – 15 metrų diametro ir 8 – 10 metrų aukščio katilus. Katilai virė, vanduo garavo, o per katilo vidurį permesta lenta vaikščiojo moteris, dažniausiai tremtinė ukrainietė, didelė mente maišė verdantį sūrymą, graibė druską. Ši patekdavo ant judančio transporte-

rio ir grioveliais nubyrėdavo žemyn į didžiulius baltus kalnus. Jų papėdėje vaikai pylė druską į maišus. Jeigu pakliūdavo tą pačią dieną išvirta druska, ją dar būdavo imanoma pasemti kastuvu. Tačiau žmonių trūko, druskos kalnai augo, o susigulėjusi druska buvo kieta kaip ledas. Tuomet imk į rankas laužtuvą ar kaplį. Ypač sunku buvo dirbti su kapliu: į viršų jį iškeli, o kai esi nusilpęs, – jis krenta ne į priekį – druskon, o atgal – tau į nugarą...

Pilnus maišus mums reikėdavo sukilnoti į pusantrą metro aukščio rietuves: tada kontrolierius suskaičiuodavo ir priimdavo maišus. Viska reikėjo atlikti labai greitai: druska byrėjo iš viršaus, tušti vagonai laukė apačioje. O garvežys stūmė ir stūmė naujus sastatus. Lietuviai vyrai dirbo krovikais ir bėgte nešdavo druskos maišus į vagonus. Tačiau jie visada rasdavo laiko ir atskubėdavo padėti mums: sukilnodavo mūsų maišus į rietuves. Druska buvo tokia sunki, jog šiaip taip pripilde maišą, mes keliese vos išjudindavome jį iš vietos, – atrode, žarnos išlįs.

Baltutėlė, smulkiakristalė aukščiausios rūšies druska buvo skirta eksportui į Maskvą. (Paskyrimo vieta matei iš prikabinamų lentelių.) Mūsų gimtinės Lietuvos ji nepasiekdavo. Eksportuodavo ją daugiausiai į Kiniją.

Po aštuonių valandų darbo dienos, mes, paugliai, vos parvilkdavome kojas į savo baraką, esantį už trijų su puse kilometro nuo gamyklos. Ypač sunkiai sekdavosi grįžti po naktinės pamainos: visur pilka, eini tarsi aklas, ir niekaip negali išžiūrėti kelio duobių bei pakilimų, – kojos linguoja ir pinasi, lyg būtum ne žmogus, o guminis robotas.

Gamykloje mums išdavė specupranga: medžiagines pirštines ir pilko brezento aulinukus vaikščioti po druską. Visas cecho oras buvo prisotintas druskos. Dabar pasakyčiau, kad neigiami chloro jonai, tokie reikalingi žmogaus organizmui, mus, deja, veikė kaip lėto veikimo nuodai. Druska nelyginant šerkšnas kristalizavosi, lindo į plaukus, skverbėsi į akis, ausis, graužė odą. Ypač kentėjo kojos tuose brezentiniuose batuose, – pro juos lengvai prasiskverbėdavo nelemtoji druska, o išgraužtos iki kaulų vietos virto negyjančiomis žaizdomis. Druska, kur tik prieina – nebepaleidžia. Ilgainiui pripratome prie žaizdų ir prie skausmo, maudžiančio, bet pakenčiamo. Ne veltui sakoma, kad šuo ir kariamasis pripranta. Tik koju pėdos tarsi aptirpo. Išėjimas nebuvo, ir stengėmės nekreipti į tai dėmesio.

Retsykiais katilo viršuje klykteldavo. Tai reiškė, kad į verdantį katilą nuo lentos paslydusi pliumptelėjo moteris. Kūnu nubėgdavo šiurpas. Bet gamybos dėl to niekas nestabdė:

– Nesilaikė saugumo technikos, – suburba, praeidamas laborantas. – Viena banditka mažiau, – konstatuoja faktą.

– Betgi išgriebti... ar negalima? – nesuprasdami klausdavom.

– Valys katilą po pusmečio – išims, jei bus kas likę iš kaulo.

Mes, ešelonų vaikai, kasame druską Sibiro Usoleje.

Išeiname į pamainą visi kartu. Nes temsta, ir eiti per tuščią lauką baisu. Iš mūsų barako išeiname dviese – be manęs, dar Aldona Jonikaitė (iš Prienu), iš kito barako ateis Genė Dranginytė ir Janina Treiderytė (iš Balbieriškių), iš trečio – Danutė Rimaitė (iš Margininkų), o ties senaisiais Žilgorodoko barakais prie mūsų prisijungs Elenutė (iš Raseinių). O kur dar Dana Kazlauskaitė su broliu Antanu, ir visi kiti? Kur simpatiškas Jakinevičių Viktoriukas? Ak, ne jo dar nepriėmė į mūsų brigadą – šitas vyrukas tik devynerių metų, jis savo šeimos, kurioje yra keturi vyrai, – namų šeimninkė: kas gi valgyt išvirs? Ką padarysi – išvežė tėvą ir tris sūnus, iš Vazgaikiemio, Prienu rajone, o mama, sesutė ir 2 broliukai Lietuvoj pasiliko.

Mes kasame druską. O iš reproduktoriaus, ikelto į stulpą, sklinda džiaugsmingi maršai. Su skamba ir viena kita liūdnesnė melodija. Atpažįstame... Kaip gerai, kad mūsų liaudies dainos visiems atvejams tinka. Jos guodžia Lietuvos vaikus, kasančius druską tolimame Sibire. Atskirtus nuo tėvų, Tėvynės, kuriems vietoj mokyklinių vadovėlių iduoti kastuvai ir kapliai?

Bet skamba, deja ir Salomėjos Nėries posmai apie Staliną – saule, Lietuvos vardą švelnu ir gintarėli, nešama jam ant delno. Poetė, kaip žinome, teisingai trėmimus (S. Nėris. "Raštai", III tomas, P. 148 – 152, "Žodis Lietuvos klat simu" Niujork Herald tribian redakcijai.) Mūsų akloji lakštingala...

Mes kasame ir kasame druską, Janė, Genė, Aldona, Antanas, Vytas ir visi kiti. Pasakodama apie save, aš pasakoju apie jus. Aš noriu pagerbti jus, jūsų pūslėtas rankas, žaizdotas kojas ir tyras širdis. Padėkoti tėvams, kad jus tokius išaugino.

Nieko nėra nemalonesnio už prievartinį darbą. Tačiau sistema, pasmerkusi mus šiam darbui manė kitaip. Tais pačiais, 1948 metais, SNO Generalinė Asamblėja priėmė tarptautinį dokumentą – VISUOTINĖ ŽMOGAUS TEISIŲ DEKLARACIJA. Todėl mūsų, tremtinių, laukė tikras PRIEVARTOS FENOMENAS. Buvo reikalaujama pasirašyti, kad mes atvykome į Sibirą SAVO NORU. Kitaip sakant, patvirtinti, kad prievarta yra neprievarta.

Saugumo komendantas Movčanas kvietė žrines į rezidenciją NKVD miesto skyriuje stalinistiškais metodais išreikalauti parašų. Vieni pasirašydavo per parą, o kitiems net penkių prireikdavo. Atsivėsinti rūsyje. Ak ir rambus tas lieti viskas būdas... (Bus daugiau)

• Gyvenimas be lietuviškos spaudos yra bėgimas nuo savo tautos.

MES ESAME KOVOJANTI TAUTA

Vienas iš mūsų ginklų-spauda. Ji turi būti tvirta ir laisva. Skaitytojau, tavo tautin pareiga ją rasti ir platinti. Surask bent vieną naują skaitytoją! Nedelsk!

Antanas Augustaitis

Skiriu: Tenorui p. K. Ambrozevičiui

**TIK SKEVELDROS JAUNYSTĖS
SUDŪŽUSIŲ VARPU, ATSIMINIMAIŠ
TAVO BALSU SKAMBĖS...**

Visi verti pagerbimo, o kodėl jį užmiršti?

Tenoras p. KAZIMIERAS AMBROZEVIČIUS, gimęs 1908 metais, vasario mėn. 27 d. Petrušiūnų km. Pažaislio valsč. Kuris iš penkių brolių ir dviejų sesučių šeimos. Ėjęs mokslus "Saulės" gimnazijoje. Po to 2 metus lankė Žemės Ūkio Aukštošios Fredos mokslus. O tėvas caro laikais buvęs teisėjas Kaune.

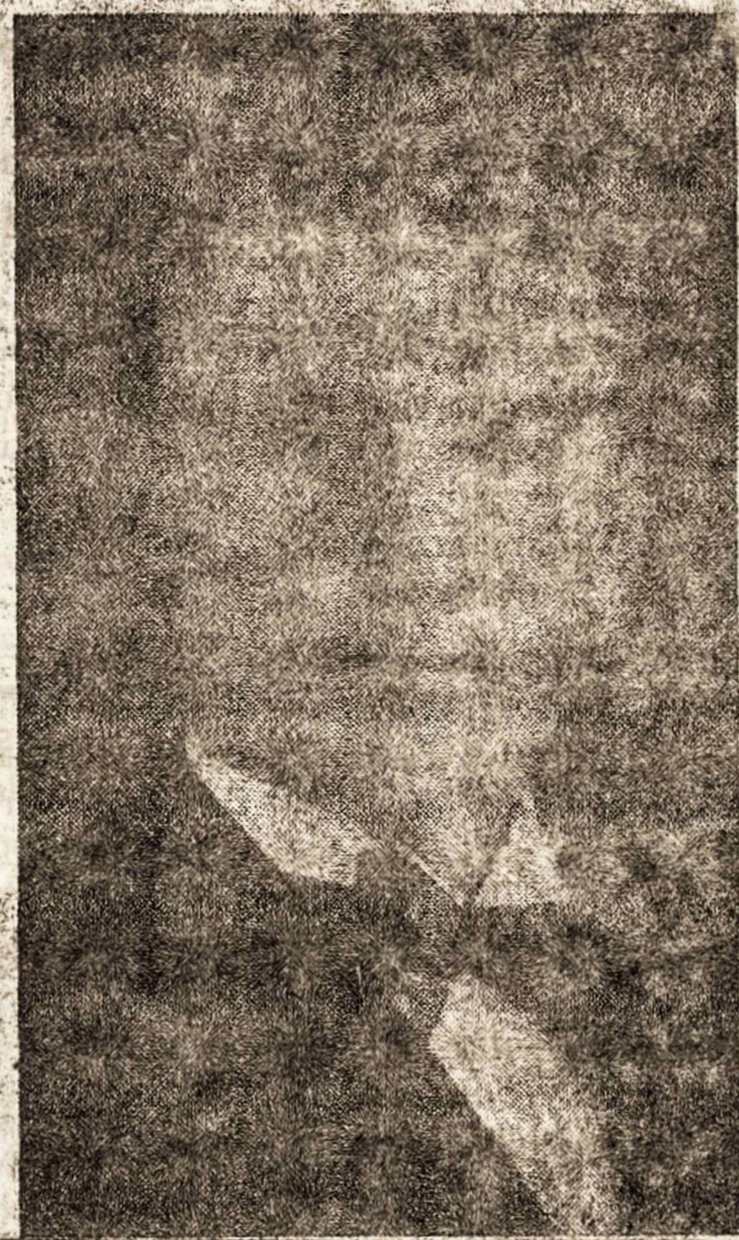
Atvykęs Brazilijon su šeima, kaip imigrantas 1926 metais vasario mėn 21 dieną.

Apsistojo San Paulio mieste. Įstojęs General Motors kompanijon, ten dirbo ir baigė mechanikos technikos mokyklą. Ieškoti laimės iškeliavo į Paragvajų, vėliau į Urugvajų ir net lankėsi Argentinoj, dirbdamas visur pagerbtas mechanikos technikos įgaliotinis.

Grižęs Brazilijon 1932 metais, per pačią revoliuciją, kurioje teko kovoti, kaip konstitucionalistas Itapetiningos kovose, likdamas I-sis veteranas. Pasibaigus revoliucijai jau liko D.E.R. departamentu įgaliotinis, iki gavęs pensiją.

Sugrižęs San Paulio miestą prie savųjų, visur dainavo, linksmino visus dainų lopšyje, savo iš prigimties apdovanotu talentu, tenoro balsu. Bet reikėjo ieškoti smegenims ir širdžiai maisto, t.y. mokintis ir lavinti balsą, kad skambėtų it porcelanas ir užlipti pasiekiant melodijų trąmpuliną. Taigi du metus be paliovos mokėsi dainos abėcėlę, konservatorijoj "Benedito Marcelo" Rua Barão de Limeira, tų laikų pas garsų mokytoją Sisto Miguetti. Ilgą laiką dainavęs Teatro Municipal S. Paulyje, operos chore pasižymėjęs tenoras solistas.

Šio gyvenimo audroje, savo jautriu balsu ir kada jis nedainavo savo dainomis glostė tų laikų imigrantų širdis, lopindamas mūsų ilgesį ir žiauriai pagrobto gimtosios žemės Lietuvos žaizdas. Jo energija, gyvastingumas, mintys ir

Kazimieras Ambrozevičius

pomėgiai, kėlė į berybes, sukurti džiaugsmo mirksni, ne vienam praturtino širdį į lietuvišką parnazą, nešdamas ant savo pečių protėvių išaugintų paukščių giesmes. Lyriškai ir gaudžiai jo balsas skambėjo melodijų vaivorykštėje išdidžiai galingu stipriu tenoro balsu, bet kartu jautriu ir švelniu, taip daugelį kartų Teatro Municipal San Paulio mieste, įpynė nevystančias gėles į motinos Lietuvos garbės vainiką.

Kaip tenoro Kaziuko aistringa siela, taip su savo daina, nevienam nuvalė sielos ilgesio skausmus. Kryžiumi ištiesęs rankas į dangaus grožybę, savo dainoje, teikė nepaprastas dovanas Rūpintojėliui už suteiktą balso talentą, skindamas negestančias žvaigždes ir gal purtydamas į klausančią žmogaus krūtinę.

Tenoras gerb. tautietis p.K. Ambrozevičius vedęs 1936 metais su p-le Albina Stankevičiūte, su kuria sukūrė gražią šeimynėlę, sugyvendami 3 sūnelius, iš kurių vienas, jau gražiai paūgėjęs mirė. Tad porelei "burkūnėlių", atsivėrė didelė žaizda ir skriauda, tęsti liūdesyje gyvenimo žingsnius. O du sūneliai išaugę ir išbujoję, kaip Lietuvos ažuolėliai: – Nelson

– pasižymėjęs ekonomistas ir vedęs, antrasis Waili inžinierius – mechanikas irgi vedęs. Pavyzdingos jų šeimos mūsų lietuvių kolonijoje San Paulyje. O jų tėvelis p. Kazimieras, seniausias Lietuvių-Sajungos-Aliança narys, nuo ilgų laikų šios stiprios ir turtingos organizacijos – Garbės Pirmininkas. O motinėle – Albina gudriausiai saugoja L. Sajungos-Aliança pamatus, kaip gudri išdininkė, stovėdama priešakyje, vairuodama it laivą, audrų verpetuose. Nes Lietuvių Sajunga-Aliança, ištikrųjų yra "MAŽOJI LIETUVA".

Vienai iškilmingai šventei, buvo pakviestas, svečiams dainuoti mūsų kilnus tenoras p. K. Ambrozevičius. Kurioje matėsi kaip svečias Finlandijos konsulas Dr. Lyger Zagen. Šį atsakomybės žmogų, tenoro balsas labai sujaudino ir pasigėrėjo. Duodamas vieniems metams mokslo stipendiją. Tad mokinosi prie garsaus sinfonijų žinovo prof. Salvador Colia. Po metų konsulas norėjo siųsti su visa šeima Italijon. Po Italijos mokslų, su pasirašytu kontraktu p. K. Ambrozevičius, turėjo dainuoti Finlandijos žemėje, ypač Helsinkyje, penkis metus.

Gobšams ir kraugeriams pradėjus antrąjį Didįjį karą, teko nutraukti ryšiai. Taip ir liko užmirštas pasaulinis būsimasis tenoras...

Bet jo sieloj tvirtumas, išaugęs iš gimtinės Pažaislio juodžemio, nei jokios šmėklos ir epochos reiškiniai, nenužudys dainos, ypač lietuviškos...

Brangusis tautietis, tenore p. K. Ambrozevičiaus. Atsiprašau ir atleisk man, kad atidariau tavo gyvenimo langą, per kurį įsmigo tavo jautrios širdies tamsus žodžių spindulys. Dabar tik glūdi tavo ir mūsų širdyje vakarinė malda Veišpačiui. Ir nuvytusią žiedų pintinės vaizo melodijoms, neseniai pralėkusią jaunystę. Mielas – leiski palinkėti saulėleidžio paūksmėje, laimingai ir stipriai žengti savo balsu išpuoštais gyvenimo takais...

Dabinkis į netolimos praeities garbę ir žavėjimus, kurią spygliuotais keliais, garbingai nusipelnęs ir vilgindamas džiaugsmo ašaroms nupintą garbę...

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML-VA"

Mečys PALECKIS	Cr. 10.000,00
Garbės Prenumeratorius	
Aleksas KALINAUSKAS	Cr. 15.000,00
Juozas Armando TATARŪ-	
NAS	Cr. 2.000,00
Kazys LIPAS	Cr. 2.000,00
Ona ŠLEPETYS	Cr. 10.000,00
Vacys PUTVINSKIS	Cr. 1.000,00
Vanda VALIULIS	Cr. 1.000,00
Olga TALEIKYTĖ	Cr. 1.000,00
Vytautas URBONAS	Cr. 3.000,00
Stasė VILUTIS	Cr. 3.000,00
Elena VIDMANTAS	Cr. 1.000,00
Nijolė ŽALKAUSKIENĖ	1.000,00
Vera SKURKEVIČIENĖ	2.000,00

COMERCIAL SUEVIKAS LTDA.

BEBIDAS FÍNAS EM GERAL, NACIONAIS E ESTRANGEIRAS

WISKIES - CHAMPANĖS - CONHAQUES - LICORES - AGUARDENTES
CERVEJAS - REFRIGERANTES - SUCOS - AGUAS MINERAIS - ETC.

ACEITAM-SE ENCOMENDAS PARA FESTAS EM GERAL
CASAMENTOS, BATIZADOS, ANIVERSÁRIOS, CONFRATERNIZAÇÕES, ETC.

PROGRAME SUA FESTA E
DEIXE AS BEBIDAS SOB NOSSA RESPONSABILIDADE.

Rua Manaiás, 7 - CEP 03140 - Fone: 215-6227 - Vila Zelina - S. Paulo

Kun. Pr. Gavėnas

LANKIAUSI LIETUVOJ

Nelauktai gavęs jubiliejinę (50 metų salezietiško gyvenimo) dovaną — orlaivio bilietą į Europą (Portugaliją - Fatimą), dėju visas pastangas pasiekti ir Lietuvą. Norėjau ten nuvykti vien asmeniniais sumetimais — niekieno nesučiama ir be jokių įpareigojimų, o tik geisdamas (po 41 metų kunigystės) atlaikyti primicijas gimtinėj parapijoj (Suvalkų Kalvarija), aplankyti Dievo Motiną Aušros Vartuose ir Šiluvoj bei pasirinkti medžiagos trumpai studijai portugaliskai apie LIETUVĄ, MARIJOS ŽEMĘ ir galimai pamatyti "salezietišką Lietuvą". Tad, nors mane įsileido gal pačiu nelemčiausiu metų laiku (lapkričio 14-15 buvau Maskvoj, o paskui, ligi gruodžio 11-tos, Vilniuj, Kaune, apylinkėse): šaltis, lietus, paskui sniegas, bet pasitaikė ir kelios labai gražios dienos — ir visur jautėsi Tėvynės šiluma. Per tas 25 dienas teko šį tą pamatyti ir daug ko patirti. Apie visą kelionę ir įspūdžius — gal kiek vėliau; čia tik keliais bruožais trumpa apžvalga.

Bendrai — visur mane tampė, visur kvietė, vežė, vedžiojo ir... vaišino: Rumšiškėse — kun. Jonas Žemaitis, kuris pasikvietė; Kaune, šv. Antano Paduviečio parapijoj, kur turėtų būti saleziečių centras (klebonas-direktorius kun. Krizantas Juknevičius), seselės salezietės, bendradarbiai, jaunimas... Kas daugiausia pasitarnavo, tai seserėnas kun. Vladas Bobinas, Išlaužo klebonas.

Taigi, prieš akis sutikti asmenys, apilankytos vietovės ar institucijos (ir, aišku, visko negali atsiminti).

Pačioj Maskvoj (atvykstant ir išvykstant): netikėta, puiki Lietuvos atstovybė su grynai lietuvišku viešbučiu. Ten praleidau dvi naktis. Tarp kitų, teko susipažinti ir su GIMTOJO KRAŠTO redaktorium, Alg. Čekuoliu. Laikiau Mišias (lotyniskai) vienintelėj katalikų bažnyčioj Maskvoj, kur klebonas lietuvis, t. Pr. Račiūnas, marijonas. Ten pat, išvykstant, teko susitikti ir su Šv. Sosto Nuncijum Rusijai, Msgr. Francesco Colassuono.

O Lietuvoj — susitikimas su daugeliu asmenų ir asmenybių.

Vilniuj, vieną iš pirmųjų vakarų, naujuose valstybinio Teatro rūmuose neeilinis spektaklis — Giuseppe Verdi opera TRAVIATA, vien lietuviškai. O kitą dieną — Spaudos rūmuose susitikimas su Lietuvos Žurnalistų valdyba (pirmininkas Dr. Domas Šniukas), su radijo, tv darbuotojais, su j Pietų Ameriką planuojančiais atvykti buruotojais, su žurnalistais. Aušros Vartų koplyčia, kur su nemažu susijaudini-

Kun. Pranas Gavėnas susitinka su Popiežium ir prašo Jo melstis už Lietuvą ir Brazilijos lietuvius

mu laikiau Mišias; pati Vilniaus katedra su puošnia šv. Kazimiero koplyčia, labai prasminga Lietuvos kankinių koplyčia ir katedros rūšiai, kur atrakinėjo, vedžiojo ir aiškino pats katedros klebonas. Trijų Kryžių kalnas, šv. Petro ir Povilo bažnyčia, dar kiti maldos ir meno namai... Na, užsimanius, kad reikia ir kiek nors atsigavinti — ir kavinė. Bet ten galima šį tą nusipirkti tik už "valiutą" (būtent svetimą pinigą), tai už rublij te gavom tik... stiklinę vandens...

Įvairiose kitose Lietuvos vietovėse susitikimas su jaunimu: atėtininkai, donboskiukai, adoratoriai, pradinės ir vidurinės mokyklos mokiniai (ir mokytojai); Garliavos bažnyčioj ir Dviejų Milžinių viešbuty susipažinimas ir užmegzti ryšiai sugalingu valstybiniu choru "Perkūnas"; pamaldos senelių namuose, kuriuos veda Lietuvos "Charitas" organizacija; pamaldos vienai grupei kalinių Pravieniškių "Pataisos Darbų Institute" (norėjo ir mane palikti kalėjime); susitikimas katechetų pasitarime Kaune (pakvietė pirmininkas vysk. J. Matulaitis); Kauno katedra, kunigų seminarija (kur irgi norėjo mane sulaikyti)...

Paskui Šiluva (prie akmens, ant kurio buvo atsistojusi Dievo Motina, pirmeldžiau ir už Jus — ir parsivežiau du akmenėlius iš Šiluvos laukų); įspūdingas Kryžių kalnas prie Šiaulių, garsi Pivašiūnų Dievo Motina su nuostabiai meniška bažnyčia; Raseiniai (kur anksčiau buvo saleziečių parapija), Alytus (kur tą dieną pirmą kart buvo minima Lietuvos kareivio diena), Marijampolė (su palaimintojo Jurgio Matulaičio karstu-koplyčia) ir kelios kitos vietovės.

Gal reikšmingesni susitikimai su Lietuvos dvasininkija: Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius (du kart aplankytas), kankinys Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius, Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas, Kaišiadorio vyskupas Juozas Matulaitis, Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis; su Telšių vyskupu Antanu Vaičkum teko susitikti anksčiau, Romoj; susitikimas-pasitarimai su vietos saleziečiais, seselėm, bendradarbiais, jaunimo atstovais. Paskui, šen bei ten, keli klebonai, kunigai, gimines (seserų vaikai ir vaikaičiai)...

Ir, staigmena (nors ilgai išsapnuotas dalykas) ir neįmanomas apsakoti pergyvenimas — gruodžio 2 dieną gimtojoj Suvalkų Kalvarijos parapijoj primicijos, po 41 metų kunigystės.

Nors ir ant greitųjų suruošta (juk nebuvo galima iš anksto numatyti ir pranešti), įvyko iškilmė; saleziečiai, artimų parapijų laisvesni kunigai, pats pasisiūlęs iš Kauno "Perkūno" choras, radijo bei tv darbuotojai, jaunimas. O po pamaldų — artimesnis susitikimas su giminėmis, seserėcios namuose. Vilniaus televizija Kalvarijos iškilmes rodė nors keturis kartus ir pristatė kaip savaitės "įvykj"...

O paskui, sugrįžus Romon, gruodžio 16 per Vatikano radiją pamaldos už Lietuvą ir, kartu su saleziečių ryšininku Romoj, kun. Mečiu Burba, susitikimas su saleziečių generolu (kurį mes Vyriausiuoju Rektorium vadinam). Ten pramatytos ir aptartos gairės atsinaujinimo planams...

Ir, su jau paskatinta širdimi susikroves tuos kelis rakandus, gruodžio 21, kaip tik Kalėdom — aš jau vėl São Paule.

"BIZNIS IR POLITIKA UŽGOŽIA DVASIA..."

"TIESOS" interviu

Pasikalbėjimas, išspausdintas TIESOJE 1990 m. gruodžio 18 d., įvyko ant Vilniaus katedros šventoriaus lapkričio pabaigoj, švarbiam vėjui pučiant. Tad ne viską buvo galima aiškiai pasakyti, ne viską ir pilnai užrašyti. Betgi žurnalisto profesija — kas regėta ar girdėta atkurti, ar net... sukurti ir tai, kas nebuvo pasakyta. Taigi... (ML. red.).

Gimtinei svečiuojasi Pietų Amerikos lietuvių kunigų vienybės sąjungos pirmininkas, salezietis Pranas Gavėnas. Palikęs Lietuvą ir negalėdamas sugrįžti atgal, savo gyvenimą jis paskyrė dvasiniams idealams. Tarnaudamas bažnyčiai, visada prisiminda tautiečius ir stengdavosi jiems padėti.

Pagarbaus amžiaus sulaukęs, bet dar žvalus, pietietišku temperamentu trykštantis kunigas PRANAS GAVĖNAS mielai sutiko atsakyti į „Tiesos“ korespondento klausimus.

— Gerbiamas kunige, įdomu būtų sužinoti, kokių aplinkybių paskatintas išsiskyrėte su gimtine?

— Apie tai galima ilgai kalbėti. Nuo pat vaikystės jaučiau šiekį tokį potraukį dvasininko veiklai ir tuo, matyt, sudominau į Išlaužo parapiją atvykusį saleziečių kunigą. Trylikos metų kartu su juo išvažiavau į Italiją. Ten pramokau kalbos, baigiau gimnaziją. Po to labai norėjosi sugrįžti atgal į Lietuvą, deja, visus planus sujaukė 1939 metais prasidėjęs karas. Pasilikęs pradėjau kunigauti Italijoje.

— Kaip Jums ten sekėsi?

— Neblogai. Po to man dar teko studijuoti pedagogikos mokslus, žurnalistiką tarptautiniame institute. Turino saleziečių centre leidau informacinį misijų biuletinį. Vėliau į vakarus plūstelėjo pabėgėliai iš Lietuvos, kuriais kažkam reikėjo pasirūpinti. Pasitelkęs į pagalbą kelis lietuvius saleziečius, Šiaurės Italijoje įsteigiau nedidelį internatą. Ten auklėjome iš Vokietijos, Belgijos, Anglijos, net JAV ir Kanados atvažiavusius lietuviukus.

— Vėliau atsidūrėte Pietų Amerikoje...

— Taip. Į Pietų Ameriką mane pakvietė Italijoje viešėjęs San Paulo kardinolas. Lietuviai ten pasistatė Švento Kazimiero bažnyčią, bet nusenusiam klebonui tuo metu jau reikėjo pagalbos. Pakėles sparnus, nuo 1972 metų su Dievo padėjimu gyvenau ir atlieku ganytojo pareigas Brazilijoje.

— Gėda prisipažinti, bet Brazilijos lietuvių gyvenimas mums beveik nežinomas...

— Didžiuma lietuvių į Braziliją sugužėjo prieškarinio laikotarpio. Įsikūrė ir gyvena visiškai neblogai. Šiuo metu Brazilijoje maždaug 120 tūkstančių mūsų tautiečių. Ketvirtadalis susitelkę San Paulo mieste. Jame, beje, pastatytas Lietuvos laisvės paminklas. Turime dvi lietuviškas parapijas, kelias susirinkimų sales, spaustuvėlę, kurioje nuo 1927 metų leidžiamas savaitraštis „Mūsų Lietuva“. Dar vieną laikraštuką lietuvių bendruomenė spausdina portugalų kalba. Stengiamės išsilaikyti!

— Ar jaunimas kalba lietuviškai?

— Šiuo požiūriu padėtis ne

itin gera! Pirmoji ir antroji atbėgėlių karta dar laikėsi tėvų papročių. Dabartinis jaunimas lietuviškai šneka kur kas droviau. Bet nusiminti nereikėtų! Lietuvos atgimimas ne vienam

gaus pasakyti. Pernelyg didelis atstumas mus skiria! Tačiau lietuvių bendruomenė siekia, kad Brazilija prisimintų liūdną mūsų tautos bylą. Šalies prezidentui neseniai įteikėme pareiškimą dėl Lietuvos pripažinimo. Renkame parašus. Gaila, kad informacija apie panašias akcijas nepasiekia gimtinės. Tai jau mūsų apsileidimas!

— Dabar vėl sakome, kad višteris lietuviams reikia susivienyti...

— Be abejo! Kol neturime atstovybių, užsienio lietuvių gali vaisingai padirbėti diplomatinėje

daiktams, belieka tik apgalvot tauti. Ką aš galiu patarti? Skverbkites į gilumą.

Kitatautis žurnalistas, pamatęs perpildytas bažnyčias, iškilmingas procesijas, turbūt įsivaizduoja, kad visi lietuviai — uolūs katalikai. Bet, atidžiau pasižiūrėjus, daug kur įžvelgiamas paviršutiniškas pamaldumas. Mechanškai atnašaudami, tolstame nuo Dievo!

Vakaruose, beje, panašios bėdos. Žmonės skęsta buityje, biznis, politika užgožia dvasines vertybes. Viename savo straipsnyje, retorškai klausdamas, ar Dievo širdis triumfos Kremliaus aikštėje, be kita ko, pažymėjau, kad tokio triumfo reikia ne tik Rusijai. Tikiu, jog lietuviams pavys įveikti slogų praeities palikimą.

— Gal atkreipėte dėmesį vieną kitą pasaulietinio pobūdžio problemą?

— Prisipažinsiu, kad mane gerokai sujaudino padėtis Rytų Lietuvoje. Lenkų bendruomenė Lietuvoje reikalauja kažkios autonomijos. Pamatytų Lenkijoje gyvenančius lietuvius! Prieš porą metų lankiausi Punksko krašte ir — ką jūs galvojate — vietinės katedros klebonas kategoriškai uždraudė aukoti mišias lietuviškai. Mūsų tauta jam neegzistuoja! Kai pasakiau, kad skysiuos Šventajam Tėvui, klebonas tik nusijuokė. Popiežius, girdi, lenkas — nieko nepesil nesuprantu, ko lenkų katalikams trūksta Lietuvoje? Turi savo bažnyčias, mokyklas, kasdien žiūri Varšuvos televiziją. Užsienyje nerasi taip gyvenančios tautinės bendruomenės.

— Minėjote esąs salezietis. Nuo bažnytinių struktūrų atitolusiems žmonėms šis žodis mažai ką sako...

— Tai — kunigų ir vienuolių kongregacija, pasivadinusį savo globėjo Pranciškaus Saleziečio vardu. Verčiamės įvairiais amatais, katalikiškai auklėjame jaunuomenę. Romoje ir San Paule saleziečiai leidžia religinę literatūrą. Retkarčiais ir aš paskrebenu plunksną, įpareigotas narystės Brazilijos rašytojų ir žurnalistų sąjungose.

Šioje viešnagėje subrendo naujų sumanymų. Mažiau, ar negalėtume sutelkti lietuviškas saleziečių pajėgas. Romoje dar plūsa kunigas Vincas Aleksandravičius. Du dvasininkai gyvena Kanadoje, trys — Brazilijoje, o vienas net į Afriką nusibėdęs. Gal priglaustumėte, jei atvyktume į Lietuvą?

— Tai būtų dar viena kilni saleziečių misija! Linkiu Jums kuo geriausios kloties...

Kalbėtojas
Gediminas PILAITIS
Gyčio DUNIAUSKO nuotr.

„BIZNIS IR POLITIKA UŽGOŽIA DVASIA...“

jau sužadino norą priglusti prie savo šaknų. Gausėja jaunuomenės šeštadieninėje San Paulo mokykloje. Net kitataučiai susidomėjo lietuvių kalba.

— Iš Pietų Amerikos mus retkarčiais pasiekia žinios apie gražius lietuvių dvasininkijos darbus, žavines kunigų Antanu Bendoraičiu, globojančiu indėnus Amazonės džiunglėse...

— Visų gerbiamas don Antonijus susilaukė didelės pagarbos. Aplinkiniuose kraštuose yra ir daugiau tokių dvasininkų.

Pajutę poreikį tvirtiau susitelkti, penktajame pasaulio lietuvių kongrese įkūrėme Pietų Amerikos kunigų vienybės sąjungą. Ilgą laiką sąjungos nariai gynė Lietuvoje pamintas tikinčiųjų teises, tuo pelnydami palankų Romos popiežiaus įvertinimą. Ar žinote, kad Brazilijos vyskupo konferencija birželio 12-ąją yra paskelbusi višutinės maldos už Lietuvą dieną? Tuo metu tūkstančiai žmonių visose bažnyčiose portugaliskai meldžiasi už mūsų tautos laisvę. Jaudinantį reginį!

— Brazilijos vyriausybės pozicija mūsų atžvilgiu, atrodo, dar nelūkykėjusi!

— Išties sunku ką nors dži-

plotmėje. Kiek žinau, neblogus ryšius palaikote su JAV išeivija. Lietuvių kolonijos ten gausesnės, labiau susitelkusios, tad bendrauti lengviau.

Rumšiskėse susipažinau su burjuotoju Ignu Miniotu, kuris organizuoja jūrinę kelionę aplink pasaulį. Sakė, būtina užsukti ir į Braziliją. Džiaugiuosi, jog pavasarį San Paule įvyks pasaulinis lietuvių jaunimo kongresas. Lietuvių Pietų Amerikoje reikia įpūsti naują dvasią.

— Kokius įspūdžius patyrėte Lietuvoje?

— Jų tiek daug, kad visko aprėpti tiesiog neįmanoma. Labiausiai domėjausi bažnyčios reikalais. Pažanga čia itin ryški! Visi gali laisvai reikšti savo mintis, religinius įsitikinimus. Stiprų jaudulį sukėlė Pravieniškių kalėjime stebėtos mišios. Mačiau, kaip Dievo žodis gaivina sužvarbusias kalinių sielas...

— Per tuos metus visi mes dvasiškai sužvarbome ir dabar karštingai stengiamės užpildyti tuštumą. Gerus troškimus neretai nuslopinama materialiniai potraukiai, kunkuliuoja politinės aistros. Tikriausiai pastebėjote ir tai?

— Kai dvasia užleidžia vietą

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos.

• Daugiausia tie peikia, kurie mažiausiai veikia

SKAITYK IR PLATINK

"MŪSŲ LIETUVA"

VASARIO 16—SIOS MINĖJIMAS

Tautos šventė ypač šiomet praėjo gan pakilioj dvasioj. Nors ir nedaug dalyvių (jų skaičius kasmet neišvengiamai mažėja), bet jų matėsi suėjusių iš įvairių organizacijų ir atvykusių net iš toli.

P a m a l d o s

Programoj numatytos Mišios už Tėvynę vyko lietuvių šv. Juozapo bažnyčioj. Pamaldoms vadovavo klebonas kun. Juozas Šeškevičius, koncelebruojant kun. P. Urbaičiui ir kun. Pr. Gavėnui. Celebrantams žengiant per bažnyčią prie altoriaus, pirmiausia buvo nešamos Lietuvos ir Brazilijos tautinės vėliavos ir gėlių vainikas, paskui sekė būrelis skautų ir kunigai, lietuvių Katalikų Bendruomenės chorui eiseną lydinti giesmė. Choras, diriguojant Mo. Viktorui Tatarūnui o vargonais palydint Mo. Caetano Taschetto, išpildė visas Mišių giesmės.

Per pamokslą kun. Šeškevičius priminė paskutinių dienų įvykius Lietuvoj, perskaitė sausio 13 mirusių tautiečių vardus, pabrėžė mūsų tautiečių tenai ryžtą ir besąlyginį atsidavimą kovai už pilną Lietuvos laisvę. Ir iškėlė čia mūsų abejingumą, mažą dalyvavimą viešose manifestacijose, o taip pat ir mūsų šykštumą finansiniai prisidėti prie paskelbto vėjus Lietuvai padėti. "Pridėkime ranką prie širdies ir klauskimės: ar aš tikrai atlikau pareigą savo Tėvynei pagelbėti?"

Per tikinčiųjų maldą buvo pravestas, visų dalyvaujančiųjų kartu kalbamas, Lietuvos Pasiuokojimo Švč. Jėzaus Širdžiai aktas.

"Vėliavos iškeltos..."

Pasibaigus pamaldoms Lietuvos Respublikos aikštėj, prie Laisvės Paminklo buvo padėtas gėlių vainikas. Ir tuo pačiu metu, skambant Lietuvos ir Brazilijos himnams, pakilo padangėn, laisvos, Lietuvos, Brazilijos ir São Paulo valstijos vėliavom.

Po to visi dalyvaujantieji traukė São Miguel Arcanjo kolegijos salės link, kur vyko oficialus minėjimas, meninė dalis ir rinkimai į Brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdybą ir tarybą.

M i n ė j i m a s

Lietuvos 73 metų Nepriklausomybės minėjimas seselių pranciškiečių gimnazijos salėje oficialiąją dalį sudarė: minėjimo atidarymas Brazilijos Himnu, Brazilijos Lietuvių Bendruomenės atstovo Jono Valavičiaus kalba, Brazilijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininko Marijaus Jurgio Šinkūno sveikinimo žodis; prie šių dar prisidėjo Brazilijos Lietuvių Sąjungos-Aliança pirmininkas Algimantas Saldys ir Lietuvių Katalikų Šv. Juozapo Bendruomenės atstovas trumpais sveikinimo žodžiais.

Pagrindinę prakalbą pasakė Dr. Zeljko Loparic, Kampino (UNICAMP) filosofijos profesorius, kroatas, sekąs įvykius Lietuvoj rašantis apie tai didžiausiam Brazilijos dienrašty, FOLHA DE S. PAULO. Kalbėtojas pabrėžė lietuvių ištvermingos kovos svarbą ne tik pačiai Lietuvai, o ir visam Vakarų pasauliui.

Meninę dalį sudarė "Palangos" skaučių chorelis su trim dainom (vadovė — Eugenija Bacevičienė), Tautinių šokių ansamblis "Nemunas" vienu šokiu (vadovė — Silvija Bendoraitytė Machado), Lietuvių Katalikų Bendruomenės choras su trim dainom, Ateitininkų suruošta inscenizacija B. Brazdžionio "Nakties psalmė".

Minėjimas buvo užbaigtas Lietuvos Himnu.

Prieš minėjimą, per pertrauką ir po minėjimo vyko balsavimas į Brazilijos Lietuvių Bendruomenės valdybą ir tarybą, pasirenkant ką nors iš anksčiau laikrašty ir atskiruose balsavimo lapeliuose pažymėtų kandidatų.

O galutinam švntės uždarymui — pasižmonėjimas su užkandžiais "Lietuvos terasoje".

BLB-nės atstovo JONO VALAVIČIAUS prakalba
V A S A R I O 16-TOJI

Prieš 73 metus, lietuvių tauta apsisprendė būti nepriklausoma valstybe, paskelbdama 1918 metais vasario mėnesio 16 dieną, Lietuvos Nepriklausomybės aktą.

Šis Aktas išreiškė lietuvių tautos sieki kurti demokratišką valstybę. Nepriklausomybės kovose apginta Lietuvos respublika, buvo tarptautiniu mastu pripažinta ir tapo Tautų Sąjungos nare.

Nors Sovietų Sąjunga ir Vokietija 1939 metų susitarime tarp Stalino ir Hitlerio, pasidalino rytų Europą ir ultimatyvia prievarta, aneksavo Lietuvą. Galutinis tarptautinis Lietuvos nepriklausomybės pripažinimas galioja iki šios dienos.

Per 50 metų, sovietai okupantai, žudė, trėmė, vežė į Sibiro Koncentracijos lagerius mūsų tautą. Rusino mūsų jaunimą, paslėpė mūsų tautos ir valstybės didingą praeitį ir jos pasididžiavimo vertą istoriją, vertė atsisakyti nuo tautos vardo, išsižadėti religijos, katalikų tikybos, užmiršti tėvynę Lietuvą ir garbinti svetimus status, rusų komunizmo vadus. Lietuvai turėjo tapti paklusniu rusiškai kalbančiu Sovietų Sąjungos vergu, piliečiu, automatu.

Šimtai tūkstančių brolių, seserų ir mažų vaikučių žuvo Lietuvoje, Rusijos kalėjimuose ir Sibiro taigoje, tačiau okupantas nesugebėjo palaužti mūsų tautos kamieną, nesugebėjo ir niekados to daugiau neatsieks. Lietuva buvo laisva ir vėl bus netolimoje ateityje.

Susikaupimo minute, mes pagerbsime visus kovojus už Lietuvą, visus kurie

atgulė amžino poilsio šventoje lietuviškoje žemėje. Pagerbsime savanorius kūrėjus, Rainių miškėlio ir Praveniškių kalėjimo išžudytus kalinius, partizanus, kurie sutrugdė lietuvių žemių kolonizaciją, pokariniu laiku, lietuvius tremtinius išblaškytus po visą Sibirą, žuvusius Jakutijoje, Vorkutėj, Krasnojarske, Kančatkoje ir Artikos jūros rato salose, kur iki šiol daug mūsų brolių lavonų guli pakišti po ledu.

Neužteko okupantui šių šimtų tūkstančių aukų per 50 metų priespaudos ir persekiojimų. Prieš 35 dienas, sausio mėnesio 13 dienos vakarą galingoji Raudonoji armija puolė su tankais ant saujelės beginklių mūsų brolių, norinčių apsaugoti Vilniaus televizijos stotį. Galingoji Raudonoji armija niekšiškaiai nužudė 13 žmonių ir sužeidė 164 lietuvius.

Skaitau žuvusių brolių lietuvių pavardes:

1. Kanapinskas Alvydas — 39 metų, susprogdintas
2. Mačiulevičius Vidas — 25 metų nušautas
3. Kavalinskas Algimantas — 52 metų tanko vikšrų pervaziuotas
4. Masiulis Titas — 25 metų, nušautas
5. Asanavočiūtė Loreta — 24 metų, tanko vikšrų pervaziuota
6. Šimulionis Ignas — 18 metų, nušautas
7. Vaitkus Vytautas — 48 metų, nušautas
8. Makulka Alvydas — 36 metų, nušautas
9. Gerbutavičius Darius — 18 metų, nušautas
10. Druskis Virginijus — 22 metų, nušautas
11. Povilaitis Apolinaras — 54 metų, nušautas
12. Jankauskas Rolandas — 22 metų, nušautas
13. Juknevičius Rimantas — 25 metų, nušautas

Prašau atsistoti, susikaupti ir tylumoje pagerbti mūsų didvyrius, kurie nesuabejojo paaukoti savo gyvybę už Tėvynės Lietuvos laisvę. Tegu Visagalis suteikia jiems amžiną prieglobstį ir ramybę.

Šiandieną minime Vasario 16-tos dienos datą su viltimi ir su pakelta nuotaika. Lietuvių tauta taikingu būdu, bet su dideliu drąsumu ir pasiryžimu, stengiasi numesti priespaudos retėžius, kurie per 50 metų laiką sukaustė Lietuvą.

Praeitų metų, kovo mėnesio 11 dieną, demokratiškai išrinktas Lietuvos parlamentas priėmė nutarimą ratifikuodamas Lietuvos Nepriklausomybės Aktą, kuris buvo paskelbtas 1918 metais vasario mėnesio 16 dieną. Demokratišku ir taikingu būdu Lietuvos Parlamentas pareiškė tautos norą sukurti nepriklausomą, demokratišką respubliką, kadangi jos prijungimas prie Sovietų Sąjungos buvo padarytas smurto būdu, todėl negaliojantis.

Mes gerai žinome šio akto pasekmes ir nelygią kovą, kuri prasidėjo tarp Lietuvos valdžios ir pono Gorbačiovo, Nobelio Taikos Premijos Laureato, sėdinčio Kremliuje. Paskutinis Nobelio Premijos gavėjo aktas buvo mūsų brolių žudynės, prie Vilniaus televizijos stoties 13 sausio.

Prieš 9 dienas, vasario 8 dieną, Lietuvoje buvo įvykdytas Plebiscitas, klausiant tautą, ar lietuviai nori būti nepriklausomi nuo rusų okupantų. 90% balsavo už nepriklausomybę. Dalyvavo 84% visų balsuoti galinčių žmonių. Tai reiškia, kad rusų ir lenkų mažumos taip pat balsavo už nepriklausomybę.

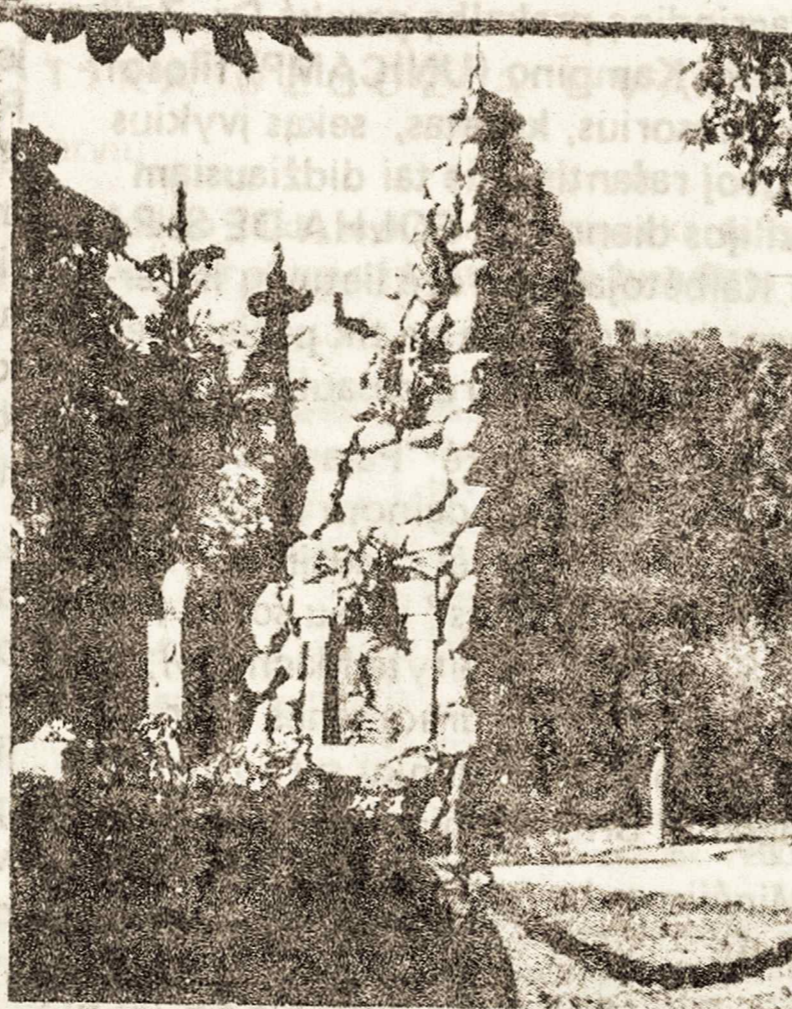
Iš 14 kraštų, virš šimtas žurnalistų, sekė šį plebiscitą ir tą pačią dieną pranešė rezultatus visam laisvam pasauliui. Šiandien visas pasaulis atidžiai seka įvykius Lietuvoje ir remia mūsų teisingą kovą. Sovietų Sąjunga ir ponas Gorbačiovas daugiau nebegali skleisti melų ir dezinformacijos apie Baltijos kraštų neteisėtą okupaciją.

1985 metų gruodžio mėn. atidarėme su iškilėmis Laisvės paminklą Respublika Lituania aikštėje Vila Zelinoje. Mes nutarėme atstatyti šį paminklą Brazilijoje, paminklą, kuris buvo nugriautas mūsų tėvynėje Lietuvoje. Tais metais niekas netikėjo, kad po penkių metų, šis paminklas bus atstatytas savo garbingoje vietoje Kauno mieste prie Karo Muziejaus.

Lietuvoje Sąjūdis prasidėjo 1987 metais ir lig jūros banga užliejo visą Lietuvą. Sąjūdis pažadino mūsų išvargintą tautą, kuri prabudo, suprato, kad laikas stoti į kovą už savo teises už savo tėvų žemę. Sąjūdžio drąsi veikla padarė komunistų partijos valdomoje Lietuvoje tikrą revoliuciją, išrinkdama naują parlamentą į kurį maža dalelė komunistų papuolė. Staiga Lietuvoje buvo atkurtas demokratišku būdu lietuviškas, patriotiškas parlamentas, išrinktas pagal visas to laiko taisykles ir niekas, nei Gorbačiovas gali pastatyti bet kokią abejonę.

Šių įvykių raidoje labai daug kas pasikeitė Lietuvoje: lietuvių kalba vėl tapo oficialine valstybės kalba, grįžo Tautos Himnas ir Trispalvė vėliava, grįžo į savo vietą tautos ženklai ir simboliai, patriotiškos dainos vėl laisvai dainuojamos. Bet tai yra tik maža dalis visų teisių kurias kiekviena laisva tauta užtikrina savo nariams.

Lietuvių tautos ir valdžios kova dėl nepriklausomybės eis tolyn – mūsų pareiga laisvame pasaulyje yra suglausti mūsų gretas ir vieningai duoti visokeriopą paramą mūsų kraštui. Turime kelti ir protestuoti spaudoje, gatvėse, paminėjimuose, valdžios sluoksniuose mūsų tėvynės laisvo apsisprendimo teisę, kuri yra aiškiai nustatyta Jungtinių Tautų

LAISVĖS KOVŲ paminklas ir NEŽINOMO KAREIVIO kapas statute.

Savo broliams Lietuvoje mes šiandieną ir visada tiesiame brolybės ranką ir širdingai tariame:

Mes esame kartu, mus neskiria vandenynai ir svetimų valstybių sienos.

Mes visi turime vieną tėvynę, vieną savo žemę, visi karštai ją mylime, mes trokstame jos laisvės, nepriklausomybės, gerovės ir klestėjimo.

Skambina laisvės varpas, žadina mus didiems žygiams ir darbams. Teišgirsta jo dūžius pasaulis, kad mes norime būti laisvi, laisvų pasaulio tautų bendruomenėje.

Mus įkvepia didingoji tėvynės praeitis, apšviečia tautinės kultūros šviesa, lydi didžiųjų tautos sūnų ir dukterų darbai, mus sutelkia iš protėvių paveldėta dora, darbštumas ir atkaklumas.

Gražiausios spalvos tute

Rast vietą širdyje

O širdyje lietuviu

Gražiausios spalvos trys.

Geltona spalva tai saulė

Žalia tai laukų spalva

Raudona tai mūsų kraujas

Kartu jos – tai Lietuva!

Mums pavydėjo saulės

Žalios laukų spalvos

Bet kraujo negailėjo

Žemelės. Lietuvos.

Ir tas spalvas pakeisti

Jau niekam nevalia

Jos reiškia mūsų laisvę

Jos – mūsų vėliava.

Tegyvuoja per amžius laisva Lietuva.

Brazilijos Lietuvių Sąjungos-Aliança pirmininko
ALGIMANTO SALDŽIO žodis

GERBIAMI SVEČIAI, BRANGŪS
TAUTIEČIAI,

Šiandien minėdami (73) septyniadesimt trečiuosius metus nuo Lietuvos Ne-

priklausomybės Paskelbimo, su dideliu rūpesčiu žiūrime į dabartį ir dabartinius atsitikimus Lietuvoje.

Per (22) dvidešimt dvejus Lietuvos Nepriklausomybės metus, lietuviai, nematytais tempais plėtė savo pramonę, vygdė didžiulę statybą, puoselėjo žemės ūkį, kėlė Lietuvos materialinį ir kultūrinį lygį.

Bet Sovietų Sąjungos geopolitika, glaudžiai susijusi su komunizmo teorija, buvo nukreipta į kaimyninių šalių pajungimą ir jų gyventojų pavergimą. Naudojosi karinėmis jėgomis tiems tikslams pasiekti, ir pagaliau juos pasiekę sovietai vėliau žiauriai persekiojo tų šalių patriotus, trukdžiusius jiems įamžinti savo viešpatavimą.

Kas gyveno Lietuvoje matė kaip 1940-aisiais metais atriumojo raudonosios armijos tankai, kaip vagonuose raudonojo Sibiro tremiamos moterys, vaikai, kaip buvo sprogdinami paminklai, kaip taikioje artojų šalėlėje išsigalėjo melas, prievarta, baimė.

Taip kentėjo ir vargo Lietuva per 50 metų, bet neprarado vilties.

1990 metais kovo 11 dieną, naujai išrinktas Parlamentas, paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą.

Nors per tą mažą (11) mėnesių laiką Lietuva pergyveno daug sunkumų, patyrė labai daug kliuvinių, nusivylimų, kartėlio, nepasisekimo, apmaudo, taip pat ir sunkią ekonominę blokadą, – bet šiandien visas pasaulis žino Lietuvos vardą ir šiai kartai, jau žinomos 1940-ais metais Lietuvos Nepriklausomybės pradžios aplinkybės.

Dabar Lietuvoje vyksta Nepriklausomybės įtvirtinimo procesas.

Taip kaip ir 1918 metais Vasario (16) Šešioliktosios Aktas buvo realizuotas ne iš karto. Tuometinė Lietuvos Taryba, neturinti tikros politinės galios, turėjo galvėtis, išklausti pašaipų ir delsimo dialogui.

Nors daug kas tiki, kad rytinis kaimynas išgyvena metamorfozės agoniją, jis yra ir tikriausiai išliks galingas.

Kelio atgal nėra – sako Lietuvoje gyvenantys tautiečiai, nes to siekė ir reikalavo Lietuvos tauta.

Kovo vienuoliktosios Aktas neliečiamas, ventas.

Būdami solidarūs su Lietuvos žmonių valia, tieskime rankas per vandenyną ir lauksime greito kitų tautų Lietuvos Nepriklausomybės pripažinimo.

– Šaukiame: Tegyvuoja laisva Lietuva.

UŽ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ IR SPAUDĄ
LIETUVIAI TIEK DAUG KOVOJO IR
KENTĖJO. DABAR LIETUVIŠKĄ KNYGĄ
STOVI IR DULKA KIOSKŲ LENTYNOSE,
LAUKDAMA KOL KAS JĄ NUPIRKS

MŪSŲ ŽINIŲS

HENRIQUE L. ALVES – 60 METŲ

Henrique Lošinskas Alves mini 60 metų sukaktį. Ir šią sukaktį "švenčia" ne kokiam baliuj ar iškilmingam minėjime, o kaip pritinka tikram "kultūringam agitatoriui", kaip išėjo užvardinta jo trumpa iliustruota biografija: **UM AGITADOR CULTURAL**. Taigi, šis minėjimas vyko per ištisą mėnesį ('91.1.22 – 11.21) didžiausiam São Paulo miesto judėjimo susibūrimė – metro. Taip, minėjimas vyko São Paulo metro stotyje Barra Funda, vaizdais pristatyto gyvenimo formoj: **EXPOSIÇÃO ICONOGRÁFICA**. Gyvenimo vaizdų formoj, užvardintas **O OLHAR DO TEMPO – 60 ANOS DE HENRIQUE L. ALVES**. O vaizdų galerija prasideda Lietuvoj, Marijampolėj, dar 1907 metais: grabe guli senelė Emilija, o prie grabo senelis Jonas Lošinskas ir dar vaikutis Vytukas Lošinskutis, būsimasis Henriko tėvelis. Vėliau, jau Brazilijoj, Bronė ir Vytautas Lošinskai; Vila Beloj namas, kur gimė Henrikas; Vila Zelinoj pirmoji komunija (kun. P. Ragažinskas ir konsulas A. Polišaitis), lietuviškoj mokykloj gautas diplomas ir... santykiai su Brazilijos kultūrinio gyvenimu bei kultūros žmonėmis ir institucijomis.

Rašytojas iš palinkimo (arba pašaukimo), visą savo gyvenimą pašventė kultūrai. Ne tik pats dalyvauja brazilų kultūros gyvenime, o ir judina bei organizuoja tą patį kultūrinį gyvenimą. Tiksliai jo biografija ir užvardinta **KULTŪRINIS AGITATORIUS**. Jis yra **APCA** (São Paulo valstijos meno kritikų sąjungos) pirmininkas, **UBE** (Brazilijos rašytojų sąjungos) direktorius, São Paulo Istorijos Akademijos bei Tautinio Vėliavnešių Ordino (Ordem Nacional dos Bandeirantes) sekretorius. Turi gausybę premijų – pripažinimų. Metro parodos-ekspozicijos vitrinose yra išstatyta ir visa eilė jo knygų (virš 60, tarp stambesnių veikalų ir brošiūrų).

Paroda metro stotyje – nors ant greitųjų, yra tūkstančių lankoma. Vieni prabėgom, kiti ilgiau sustoja, domisi, prašo daugiau informacijų.

O OLHAR DO TEMPO paroda numatyta perkelti į Rio de Janeiro.

O mūsų Henrikui Lošinskui Alves: sveikinimai, ir linkėjimas kokią nors dieną 60 metų sukaktį paminėti ir lietuvių kolonijoj. Juk jis, nors kilme – suvalkie-tis.

GERIAUSIAS BŪDAS UŽSIMOKĖTI MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA, tai išrašyti čekį Petras Rukšys vardu ir pasiųsti paprastu paštu.

ASSEMBLÉIA GERAL ORDINÁRIA ANUAL – EDITAL DE CONVOCAÇÃO

A ALIANÇA LITUANO-BRASILEIRA DE BENEFICÊNCIA E ASSISTÊNCIA SOCIAL cumprindo determinações legais dos seus Estatutos Sociais, artigos 18 a 21º, convoca os seus associados para a Assembléia Geral Ordinária Anual a se realizar no dia 17 de março de 1991 às 17 horas, em sua sede social à Rua Lituânia, nº 67, São Paulo, Capital, a fim de deliberarem sobre a seguinte Ordem do Dia:

- Abertura e leitura da Ata anterior;
- Relatório da Diretoria Executiva;
- Relatório do Conselho Deliberativo;
- Relatório do Conselho Fiscal;
- Assuntos vários, e
- Posse de Diretoria Executiva, do Conselho Fiscal e membros renovados do Conselho Deliberativo, para o biênio 1991/92.

Não havendo número legal para a reunião em primeira convocação, ficam os associados convocados para se reunirem em segunda convocação às 17:30 horas no mesmo dia e local. Será válida a reunião com qualquer número de sócios presentes.

São Paulo, 06 de fevereiro de 1991

(a) Saldys Algimantas
presidente interino

(a) Jakatanvisky, Jonas
1º secretário

ELEIÇÕES GERAIS PARA O BIÊNIO 1991-92 EDITAL DE CONVOCAÇÃO

A ALIANÇA LITUANO-BRASILEIRA DE BENEFICÊNCIA E ASSISTÊNCIA SOCIAL cumprindo determinações legais dos seus Estatutos Sociais, convoca os seus associados para as ELEIÇÕES GERAIS a fim de compor os membros de Administração para o biênio 1991-92. As eleições serão realizadas no dia 17 de março de 1991 na sede social à rua Lituânia nº 67, São Paulo, Capital, com início às 14 horas, encerrando-se às 17 horas, antes do início da ASSEMBLÉIA GERAL ORDINÁRIA ANUAL.

Serão eleitos nesta ocasião:

- Nova Diretoria Executiva;
- Novo Conselho Fiscal;
- Parte do Conselho Deliberativo:
 - 01 (hum) conselheiro da classe de sócio efetivo;
 - 02 (dois) conselheiros da classe sócios honorário, e
 - 02 (dois) suplentes.

Os eleitos serão empossados no mesmo dia e local, ao final da ASSEMBLÉIA GERAL ORDINÁRIA ANUAL.

São Paulo, 07 de fevereiro de 1991

(a) Saldys Algimantas
presidente interino

(a) Jakatanvisky Jonas
1º secretário

BAIGĖ UNIVERSITETA

Šiais metais **LILIAN MIKALKĖNAITĖ** ("M.L." sekretorės duktė), baigė Pedagogijos Fakultetą "São Judas Tadeu Universitete", su praktika "Orientadora Educacional" skyriuje. Jau 8 metai kaip mokytojauja priešmokyklinio amžiaus vaikų mokykloje, o taip pat dėstė Biologiją, Socialinius mokslus ir Fiziką "Suplementivo" kurse. Šiais metais ruošiasi dėstyti gimnazijoje ir Mokytojų Seminarijoje.

KOVO MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sėkmės.

- Casimiro Paukštys
- Dorival Martins Pinheiro Jr.
- Halina Mošinekienė

- Carlos Alberto Pakalnis
- Francisca Garško
- Jorge Prokopas
- Graziela Maria Šiaulys
- Hércules Cilišauskas
- José Tadeu Roquette Machado
- Cristina Gabriela Valavičius
Schedlin Czarlinsky
- Aldona Marijona Valavičius
- Elena Greičius Augustaitis
- Afonso Augusto Pinto Jr.
- Fernando Tujunėlis
- Albina Mickevičius

Sąjungos-Aliança
Valdyba

● Esame didingos istorijos tauta ne tik laimėjimais, bet ir pralaimėjimais – ne tik žalgiriu, bet ir Kražiais.
DR. J. GIRNIUS

MŪSŲ ŽINIOS

MŪSŲ TAUTIETIS "VEJA" ŽURNALE

Savaitraštis VEJA yra aukštos kokybės, puikiai iliustruotas, gan plačiai paplitęs brazilų žurnalas.

Šių metų 4-tam numery (1.23) skyrių "Internacional" skiria du ištikus puslapius (58-59), su nuotraukom, Lietuvai titulu "Sangue no Baltico (Kraujas Pabaltijy)". Aprašo, kaip Gorbačiovas, pasiuntęs tankus į Lietuvą, sukuria didžiausias perestroikos žudynes, ir grąšo pasauliui grįžimą prie diktatūros. Iliustracijos lygina Gorbačiovą su Saddanu, ir rodo tankus, traiškančius nekaltus beginklius lietuvius, tikslu susidoroti su "buržuaziniu režimu".

Kitam puslapy (98) skiria Oktavijaus Rutkausko Machado straipsniui "Ninguém olha para nós (Niekas neatsižvelgia į mus)", su nuotrauka autoriaus iškelusio Lietuvos Trispalvę (ilustracija spalvuota). "Persijos įlankos sąmyšiu pasinaudojo Maskva, tyliai užpuldama ir žudydama lietuvius", rašo po nuotrauka jaunas autorius, lietuvių vaikaitis, gimęs Brazilijoje ir studijuojantis literatūrą Vilniaus universitete. Ir nurodo, kaip Vakarų pasaulis, visą dėmesį sudėjęs į sąjungininkų pastangas išlaisvinti irakiečių užimtą Kuvaitą, veik nepastebėjo, kad tą pačią savaitę sovietų tankų gurgolė įsiveržė į Vilnių ir traiškino beginklius lietuvius, tik geidžiančius savo nepriklausomybės. "Įlankos krizė – geriausias šalmas Maskvai tyliai uždengti žudynes Lietuvoje..." Ir pastebi, kad "nors JAV-bės niekad nepripažino Lietuvos įjungimo į URSS, tačiau nepanaudojo nei mažiausią dalelytę jėgos, kurią dabar siunčia Kuvaito išlaisvinimui, Pabaltijo kraštams padėti išsilaisvinti... Taip pat ir Brazilija, kur gyvena tūkstančiai ateivių lietuvių, tyli – net neatšilėpė į 17.000 brazilų parašų už Lietuvos nepriklausomybės pripažinimą".

"Kas bjauriausia, – užbaigia savo rašinį Oktavijus, – tai kad didžiausia kliūtis mūsų kelyje į nepriklausomybę yra tas pats asmuo, kuris pernai buvo taip gražiai apdovanotas Nobelio Premija už Taiką".

Bravo, Oktavijau! Kovok, ir gink Lietuvą! Kovok kultūringu lietuvių ginklu – ne šautuvu, ne kulkosvaidžiu, ne tanku, o ramiu, drąsiu, kultūringai tiesa ir teise paremtu žodžiu! Plačiau! Tarptautinėj spaudoj!

PAREIŠKIMAS

Mane pasiekė žinia, kad, "padre PEDRINHO" vardu, yra daromas lietuvių apklausinėjimas V. Zelinoj.

Abi parapijos turi pakankamai žinių apie V. Zelinos ir S. Paulo lietu-

Šio "ML" numerio GARBĖS LEIDĖJAI

JANETE ir ARNALDAS ZIZAI

Sausio 21 gimė LAIMA NIKITIN ZIZAITĖ. Jos broliukai Andrius, Edvardas ir sesutė Audra, seneliai Elena ir Vladas ZIZAI bei Jadvyga ir Victor NIKITIN, o kartu ir prosenelis Jonas MAKUSEVIČIUS, sveikina šį naują šeimos narį.

O su jais MŪSŲ LIETUVA ir visi jos skaitytojai.

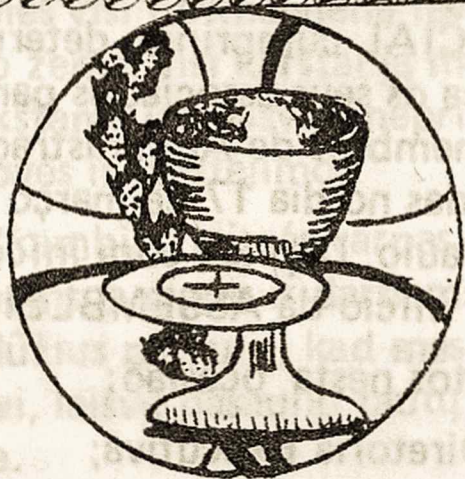

Kovo 3 – sekmadienį

ŠV. KAZIMIERO ATLAIDAI

Šv. Kazimiero parapijoj, Mookoj:

- 16 val.: artimesnis susipažinimas su Šventuoju Lietuvos Globėju
- koncelebruotos Mišios
- sunėstinės vaisės
- kun. Petro Urbaičio 80-tųjų metinių paminėjimas

Sveikiname

misionierių **KUN. PETRA URBAITI** sėkmingai sulaukusį 80 metų

Dievo, misijų, tautiečių ir Tėvynės tarnyboj.

Brazilijos Lietuvių Kunigų Vienybė

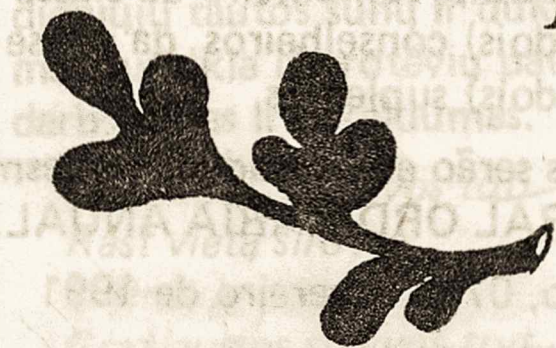
Nuoširdžiai sveikiname

"Mūsų Lietuvos" bendradarbę

ALDONA ŽUTAUTIENE

gimtadienio progą (vasario 20 d.), linkime jai daug laimės, geros sveikatos ir gausios Dievo palaimos.

"ML-va" ir bendradarbiai

viu, tai nėra jokio reikalo daryti kitų tyrinėjimu. To dėlei pareiškiu, kad neturiu nieko bendro su daromais apklausinėjimais, NIEKO nesu įpareigojęs, ar leides vartoti mano vardą. Taip pat pareiškiu, kad nesu leides kam nors naudotis mano vardu, ar rekomendacija AUKOMS RINKTI. Galiu tik raginti aukoti PAGALBA LIETUVAI komisijai, kurios pirmininkas yra kun. Juozas Šeškevičius.

Kun. Petras Rukšys

DECLARAÇÃO

Chegou ao meu conhecimento a informação de que em nome de "Padre Pedrinho" estão sendo praticadas pesquisas sobre os lituanos na V. Zelina.

Ambas as paróquias tem suficientes

noticias sobre os lituanos de V. Zelina e de S. Paulo, de maneira que não precisa promover outros trabalhos. Para tanto declaro que não tenho nada em comum com estas pesquisas, que não deleguei NINGUEM nem dei permissão de usar o meu nome. Ao mesmo tempo declaro de não ter autorizado qualquer organização de usar o meu nome ou minha „recomendação..para coletar ofertas. Só posso convidar a fazer ofertas para a comissão de AJUDA PARA LITUANIA, cujo presidente è o pe. José Šeškevičius.

Pe. Petras Rukšys

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ